

El Diacrític | Joseba Polanco | Actualitzat el 21/02/2017 a les 12:40

Això va d'autogestió

El director de la Confederació de Cooperatives de Catalunya Joseba Polanco manifesta el malestar del sector davant la reforma de la Llei de Cooperatives, l'eficàcia de la qual qüestiona, tot obrint la possibilitat de diàleg | Les organitzacions representatives del moviment cooperatiu no teníem cap notícia de què s'estigués estudiant una modificació

Imatge de la Fira de l'Economia Solidària de Catalunya | Víctor Serri

El moviment cooperatiu està molestat pel procés emprat en la modificació de la Llei de Cooperatives. El passat 3 de febrer, es publicà al Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya el dictamen relatiu al Projecte de Llei de mesures d'acompanyament als pressupostos, el qual recull un article per modificar la Llei 12/2015, de 9 de juliol, de cooperatives. Encara que sembli increïble, les organitzacions representatives del moviment cooperatiu no teníem cap notícia de què s'estigués estudiant una modificació, per bé que la mateixa Llei de Cooperatives estableix procediments de comunicació cap al Consell Superior de la Cooperació (format per membres del Govern, del moviment representatiu, així com experts nomenats pel Parlament), òrgan encarregat d'elaborar els informes preceptius en relació amb les normes i les disposicions legals que afecten les cooperatives. Ens preocupa en gran mesura aquesta manca de sensibilitat per part del govern i dels partits polítics que han aprovat aquesta modificació.

Compartim els objectius de la modificació, però no la seva eficàcia. L'objectiu de la modificació legal és evitar l'explotació laboral que, segons ens diuen i es documenta en diversos articles periodístics, es produeix en alguns sectors econòmics on existeix una subcontractació, per part de l'empresa contractista, de tota la seva pròpia activitat.

Aquest objectiu, evidentment, justifica la revisió de les normes jurídiques necessàries que portin a

revertir la situació; però, la revisió d'aquestes, a més d'aconseguir resoldre els problemes, no hauria de generar-ne de nous. Des de la Confederació de Cooperatives de Catalunya considerem que les solucions no haurien de partir del fet de suposar que unes cooperatives, atesa la seva dimensió o el nombre de clients -tal i com estableix la modificació de la norma-, són sospitoses de falsedat i d'estar cometent un frau de llei, sinó que s'ha de definir correctament el frau en què estaria incorrent una empresa, independentment de la seva dimensió, ja que l'explotació laboral no desapareix pel fet que el nombre de persones que la pateixin sigui més o menys gran. La definició i caracterització del frau, hauria de permetre establir-lo com un element d'infracció dins les contemplades a la Llei de Cooperatives. Conseqüentment, els processos d'inspecció podrien desenvolupar eficaçment la seva praxis i, juntament amb les seves mesures coercitives, s'oferiria el coneixement suficient que permetria una actualització permanent de casuístiques amb la finalitat d'evitar el funcionament pervers que poguessin trobar entre les cooperatives.

No hi ha d'haver cap dubte que el moviment cooperatiu, en general, i les seves organitzacions representatives, en particular, som els màxims interessats en què el cooperativisme pugui seguir essent considerat un model empresarial capdavanter, modern i no es vegi tacat per males praxis que ens són llunyanes com a model empresarial. Però, no obstant això, la falsedat s'ha de demostrar des de la forma de ser del cooperativisme.

Igualment, es poden establir mesures pròpies del cooperativisme dirigides a promoure la transparència, sigui a través del funcionament freqüent de les assemblees i la resta d'òrgans socials, com amb la publicació de memòries explicatives del funcionament en el marc de la responsabilitat social empresarial i els balanços socials, que, per altra part, ja són habituals en moltes de les cooperatives que associen un gran nombre de socis.

Imposar òrgans aliens a les normes cooperatives condueix a la destrucció del cooperativisme. D'altra banda, el canvi normatiu també vol imposar que, sota determinades circumstàncies, les cooperatives hagin d'incorporar òrgans de control impropis del cooperativisme, els quals estan concebuts per a la mediació i defensa dels treballadors davant conflictes estructurals entre el capital i el treball, menystenint els òrgans socials que ja formen part de l'arquitectura jurídica de les relacions societàries cooperatives. Això, implicaria introduir una distorsió que només pot destruir el cooperativisme. Ens preguntem quin paper pot desenvolupar un òrgan com el comitè d'empresa, concebut per a les empreses de capitals, en la jerarquia d'òrgans socials cooperatius; estarà per sobre del Consell Rector o fins i tot també per sobre de l'Assemblea General que l'ha elegit? Desafortunada, aquesta regulació suposaria la desaparició del principi d'autonomia i independència, així com un menysteniment de la gestió democràtica que, per altra banda, és una de les bases de funcionament de les societats cooperatives i que, a més, suposa el desenvolupament de l'autoregulació, pel que fa a les normes de funcionament entre els socis.

Com dèiem abans, de la mateixa manera que la llei no exigeix a les societats mercantils òrgans ni mecanismes d'exercici del poder propis de les societats cooperatives, no podem demanar al cooperativisme que incorpori dins la seva regulació normes que el desvirtuin i posin en perill la seva continuïtat.

Ens oferim a trobar solucions i demanem canviar la proposta. Des de la Confederació de Cooperatives de Catalunya demanem que es canviï aquesta modificació de la Llei de Cooperatives i ens oferim a posar a sobre la taula solucions per contribuir a resoldre els problemes, mitjançant el diàleg i la participació de les organitzacions representatives del cooperativisme, sense renunciar al manteniment i desenvolupament dels principis cooperatius de l'Aliança Cooperativa Internacional que tant han contribuït al creixement del cooperativisme i a fer d'aquesta una eina de construcció social que afavoreix en la igualtat de les persones i l'extensió de la democràcia en la societat, en general, i a l'economia, en particular.

**Article publicat originalment a la Directa*